

Drechtsteden

Planning voor procedure:

PFO Middelen – 2 november 2017
DSB – 9 november 2017
DR Carrousel – 6 februari 2018
Drechtraad – 6 februari 2018

VOORSTEL DRECHTRAAD

Portefeuillehouder regionaal/coördinerend/opdracht A.J. Flach	Datum (van opstellen stuk) 24 oktober 2017	Status behandeling Carrousel (voorstel voor AgendaCie DR) <i>Opiniërend</i>
Steller J. Reedijk	E-mail J.Reedijk2@Drechtsteden.nl	Telefoonnummer 078-7704163

Onderwerp

Geactualiseerde Perspectiefnota 2018

Voorstel

1. Instemmen met het in 2018 inzetten van € 1,8 miljoen voor de uitvoering van de Groeiagenda;
 - a. Instemmen met het hiervoor in 2018 vrijmaken van € 692.750 door het conform bijlage D stoppen met en heroriënteren op bestaande activiteiten uit het Regionaal Meerjarenprogramma;
 - b. Instemmen met het hiervoor in de jaarschijf 2018 incidenteel verhogen van de begroting met € 1.075.000;
2. Instemmen met het vanaf 2018 structureel verhogen van de begroting met € 2,2 miljoen voor het opvangen van loon- en prijsstijgingen;
3. Vaststellen van de Geactualiseerde Perspectiefnota 2018;
4. De Perspectiefnota 2018 vastgesteld op 4 juli 2017 in te trekken.

Bevoegdheid

Drechtraad

Samenvatting

Met deze Geactualiseerde Perspectiefnota leggen we u een perspectief voor dat aansluit bij de eerder dit jaar aangenomen motie 'ambitie en afspraken' én waarin derhalve voorstellen voor nieuwe beleidsintensivering alsnog zijn opgenomen.

Het is onze overtuiging dat dit gebied het verdient om te investeren om het potentieel van deze regio te verzilveren, om partnerschappen te versterken én om de visie van de Groeiagenda samen met partners uit te bouwen, in te vullen en uit te voeren. Wij voelen ons vanuit de opdracht die we als Drechtstedenbestuur hebben, om het goede te doen voor dit gebied én door onze partners gesteund in deze overtuiging.

Wij vragen de raden om het regionale Perspectief dat we met deze Geactualiseerde Perspectiefnota voorleggen inhoudelijk te beoordelen en om dit in het licht van de aangenomen motie 'Ambities en afspraken', de Trap op en af systematiek én met oog voor de regionale én lokale context af te wegen. De Geactualiseerde Perspectiefnota 2018 vervangt de Perspectiefnota 2018 die op 4 juli is vastgesteld.

Toelichting op het voorstel

Terugblik Perspectiefnota 2018

De Perspectiefnota maakt sinds vorig jaar onderdeel uit van de regionale planning & control cyclus. De Perspectiefnota is in het leven geroepen om een integrale bestuurlijke afweging van de inhoudelijke en financiële kaders te ondersteunen. Daarnaast is de Perspectiefnota bedoeld om de aansluiting tussen de regionale en de lokale p&c cycli te bevorderen, door tijdig inzicht te geven in de financiële effecten van nieuw of aangepast beleid (zodat deze ook in de lokale begroting kunnen worden meegenomen).

De Perspectiefnota 2018 is in het voorjaar met u gedeeld en is in juli in de Drechtraad behandeld. Wij hebben in die Perspectiefnota 2018 geen structurele nieuwe beleidsintensiveringen opgenomen. Onze terughoudendheid met beleidsintensiveringen was gebaseerd op de kaderbrieven van de gemeenten waarin werd gesteld dat er in verband met de zorgelijke financiële situatie bij gemeenten geen ruimte was voor nieuw beleid. Dit beeld werd in de zienswijzen van de gemeenten nogmaals bevestigd.

Bij de behandeling van de Perspectiefnota 2018 bleek een meerderheid van de Drechtraad de terughoudendheid met beleidsintensiveringen (waarmee gehoor werd gegeven aan de opdracht in de lokale kaderbrieven) echter niet te steunen én is de motie 'Ambities en afspraken' aangenomen. In deze motie spreekt de Drechtraad uit de afspraken over trap en af alsnog na te willen komen en later in het jaar het benodigde geld voor onze prioriteiten (lokaal) vrij te willen maken én te verwerken in de Geactualiseerde Begroting 2018. Ook spreekt de Drechtraad in de motie uit dat ze blijven investeren in onze prioriteiten én dat ze het ingezette beleid uit 2016 en 2017 structureel voort willen zetten in 2018 en verder.

Tijdens de behandeling werd ook opgeroepen om nadrukkelijk te kijken naar mogelijkheden om structurele financiële tekorten binnen de begroting van de Gemeenschappelijke Regeling Drechtsteden terug te dringen. Dit om hiermee ook de gemeentelijke uitgaven naar beneden bij te kunnen stellen, zodat er ruimte ontstaat voor invulling van de Groeiagenda. Met oog op de financiële spanning bij gemeenten én de oproep vanuit de raad hebben wij in de Geactualiseerde Begroting nadrukkelijk gekeken naar mogelijkheden om gemeentelijke uitgaven naar beneden bij te stellen.

Uitvoering van de motie 'Ambities en afspraken' en de gevraagde bestuurlijke afweging

Om uitvoering te geven aan de motie hebben wij de voorliggende Geactualiseerde Perspectiefnota 2018 opgesteld. Met deze Geactualiseerde Perspectiefnota leggen we u een perspectief voor dat aansluit bij de motie én waarin derhalve voorstellen voor nieuwe beleidsintensivering alsnog zijn opgenomen.

Wij beseffen dat wij de Geactualiseerde Perspectiefnota 2018 aan u voorleggen op een moment dat de lokale Begrotingen voor 2018 reeds zijn vastgesteld én dat hiermee het risico bestaat dat de financiële balans van de lokale begrotingen wordt verstoord. Wij beseffen ook, dat wij met deze Geactualiseerde Perspectiefnota een document voorleggen, dat dan wel gehoor geeft aan de aangenomen motie, maar tegelijkertijd géén volledig gehoor (meer) geeft aan de in het voorjaar ontvangen gemeentelijke kaderbrieven en zienswijzen.

Dat brengt ons in een spagaat. Het is onze overtuiging dat dit gebied het verdient om te investeren. Dit voelen wij vanuit de opdracht die we als Drechtstedenbestuur hebben om het goede te doen voor dit gebied. Wij voelen ons bovendien gesteund door de waardering die partners richting ons uitspreken over de met de Groeiagenda 2030 ingezette beweging. Tegelijkertijd voelen wij heel goed welke (financiële) spanning dit vanuit een lokaal perspectief oplevert.

Wij kunnen, moeten en willen de afweging tussen lokale en regionale verantwoordelijkheden niet maken als regionaal bestuur. Wij kunnen de Geactualiseerde Perspectiefnota 2018 enkel vanuit de opdracht die wij hebben, strikt vanuit onze regionale rol en verantwoordelijkheid opstellen en aanbieden.

Wij vragen de gemeenteraden en de Drechtraad om dit regionale Perspectief inhoudelijk te beoordelen en om dit in het licht van de aangenomen motie 'Ambities en afspraken', de Trap op en af systematiek én met oog voor de regionale én lokale context af te wegen.

Consequenties

Financieel perspectief – Trap op en af systematiek – Septembercirculaire 2016

In het besluit over de systematiek trap op en af is de techniek voor het vaststellen van de financiële ruimte vastgelegd. Om de financiële ruimte voor de Begroting 2018 te bepalen, wordt de septembercirculaire 2016 gebruikt. Op basis van de septembercirculaire 2016 blijkt dat de financiële ruimte € 2,1 miljoen bedraagt in 2018 en dat deze op loopt tot € 4,5 miljoen in 2021.

De Geactualiseerde Perspectiefnota 2018 kent ten opzichte van de Primaire Begroting in 2018 een totaal effect van € 3,3 miljoen op de gemeentelijke bijdragen. In de jaren 2019 t/m 2021 is het totale effect € 2,2 miljoen. Deze bedragen relateren wij aan de financiële ruimte. Uit deze confrontatie blijkt dat de financiële ruimte (op basis van de systematiek) in de jaarschijf 2018 met € 1,2 miljoen wordt overschreden, maar dat deze binnen de overige jaren ruimschoots binnen de financiële ruimte past.

	(Bedragen x € 1 miljoen)			
	2018	2019	2020	2021
<i>Financiële ruimte - Septembercirculaire 2016</i>	2,1	3,0	3,4	4,5
Intensiveringen Groeiagenda	-1,8	0,0	0,0	0,0
Vrijval en herorientatie activiteiten rMJP	0,7	0,0	0,0	0,0
Loon- en prijsontwikkeling	-2,2	-2,2	-2,2	-2,2
Saldo	-1,2	0,8	1,2	2,3

Uiteraard willen wij niets af doen aan de door u vastgestelde systematiek. Tegelijk constateren wij dat er sprake is van een uitzonderlijke situatie voor wat betreft het begrotingsjaar 2018, die vraagt om een benadering die hier rekening mee houdt. Er is in onze ogen sprake van een uitzonderlijke situatie vanwege (I) het moment waarop de Geactualiseerde Perspectiefnota voorligt, (II) het financiële effect van de geactualiseerde begroting ten opzichte van de primaire begroting én (III) de positieve trend die wij zien in de meicirculaire en septembercirculaire 2017. Ook is (IV) de fase waarin de Groeiagenda zich bevindt voor ons een relevante factor.

I. Moment waarop de Geactualiseerde Perspectiefnota voorligt

Met de Geactualiseerde Perspectiefnota 2018 zijn wij in een uitzonderlijke situatie terecht gekomen, waarbij wij intensiveringsvoorstellen ter besluitvorming aan u voorleggen terwijl de lokale begrotingen al zijn vastgesteld. Hierdoor zijn we bovendien verder verwijderd van de septembercirculaire 2016 én hebben andere relevante ontwikkelingen zich ondertussen voorgedaan.

II. Financieel perspectief – Financieel effect Geactualiseerde Begroting

Relevant is ook dat het staand beleid gedeelte van de Geactualiseerde Begroting 2018 ten opzichte van de Primaire Begroting 2018 een fors positief financieel effect kent voor gemeentelijke bijdragen.

Dit positieve effect binnen de staand beleid begroting is mede ontstaan doordat wij op basis van het debat bij de primaire begroting 2018 en de daar gedane oproep, nogmaals kritisch hebben gekeken waar gemeentelijke uitgaven kunnen worden teruggebracht. Hierdoor is het aandeel van de gemeenten in het tekort op inkomensondersteuning bijvoorbeeld met ruim € 2,5 miljoen terug gebracht. Een ander voorbeeld is de toetreding van Hardinxveld-Giessendam en het schaalvoordeel dat hiermee optreedt dat ook zorgt voor een lagere gemeentelijke bijdrage ten opzichten van de primaire begroting.

Voorgaande betekent dat het totale financiële effect van de voorgestelde intensivering én de loon- en prijsontwikkeling (samen € 3,3 miljoen), voor gemeenten wordt gedempt door de ontwikkelingen in de staand beleid begroting. Het netto financiële effect ten opzichte van de primaire begroting is door deze demping in 2018 kleiner dan € 2,1 miljoen

III. Positieve trend algemene uitkering

Daarnaast is in onze ogen relevant dat de financiële ruimte voor de Begroting 2018 conform de vastgestelde systematiek op basis van de septembercirculaire 2016 wordt bepaald. De ontwikkelingen in de meicirculaire en septembercirculaire 2017 worden derhalve niet betrokken bij deze bepalingen.

Tegelijk constateren we dat de stijging van de algemene uitkering zich in deze circulaire heeft doorgezet. Dit kunnen wij binnen de afgesproken systematiek strikt genomen niet bij de financiële ruimte betrekken. Tegelijk zijn wij van mening dat wij hier ook de ogen niet voor moeten sluiten. De financiële ruimte op basis van de septembercirculaire 2017 zou € 4,3 miljoen bedragen in 2018, waarbij deze in 2021 oploopt tot € 6,5 miljoen (in lopende prijzen).

Deze ontwikkelingen tonen aan dat het financiële spanningsveld, wanneer puur wordt gekeken naar de ontwikkeling van de algemene uitkering, zich concentreert in het begrotingsjaar 2018 op basis van de septembercirculaire 2016.

	(Bedragen x € 1 miljoen)			
	2018	2019	2020	2021
Financiële ruimte - Septembercirculaire 2016	2,1	3,0	3,4	4,5
Financiële ruimte - Meicirculaire 2017	3,9	5,4	5,8	7,2
Financiële ruimte - Septembercirculaire 2017	4,3	5,4	5,6	6,5

IV. Fase van de Groeiagenda

Tot slot bevinden we ons in een uitzonderlijke situatie door de fase waarin de Groeiagenda zich bevindt. Samen met de provincie en partners zetten wij de eerste stappen om de Groeiagenda te realiseren. Hierbij worden de ambities van de Groeiagenda breed onderschreven en ontstaan concrete kansen. Het verzilveren van deze kansen vraagt wel nadrukkelijk om nu door te pakken.

Financieel perspectief – Overige ontwikkelingen

Bovenstaande maakt onder andere inzichtelijk dat het financiële effect van de intensivering en de loon- en prijsontwikkeling voor gemeenten wordt gedempt, waardoor het netto effect in 2018 kleiner is dan € 2,1 miljoen. Ook toont het aan dat de inkomsten van gemeenten vanuit de algemene uitkering op basis van de meeste recente circulaire aanvullend zijn toegenomen. Deze tabellen bieden hiermee (een stuk) aanvullende financiële context.

Tegelijk beseffen wij dat wij deze factoren strikt gezien (op basis van de vastgestelde systematiek) niet bij de financiële ruimte mogen betrekken én dat dit slechts een deel van de totale relevante financiële context duidt. Gemeenten worden immers ook geconfronteerd met positieve en negatieve lokale (financiële) ontwikkelingen of (financiële) ontwikkelingen vanuit andere verbonden partijen. Wij kunnen echter niet in de portemonnee van de gemeenten, maar enkel naar de eigen begroting en de onze financiële kaders kijken.

Binnen de brede context concluderen wij (vanuit onze regionale verantwoordelijkheid) dat we, gelet op de ambitie en opgaven waar wij met onze regio voor staan én de kansen die zich door de in de Groeiagenda beschreven ambities al daadwerkelijk voordoen, met deze Geactualiseerde Perspectiefnota geen buitensporig voorstel aan u voorleggen. Het is aan de gemeenteraden en Drecht om te bepalen of zij deze conclusie op basis van de regionale én volledige lokale context met ons delen.

Financiële consequenties

Bij de beleidsintensivering met betrekking tot de Groeiagenda hebben wij het uitgangspunt gehanteerd dat de dekking voor de Groeiagenda zoveel als mogelijk moet worden gevonden binnen het huidige reeds beschikbare budget voor het Regionaal Meerjarenprogramma. Op basis van dit uitgangspunt stellen we u voor om te stoppen met en te heroriënteren op bestaande rMJP activiteiten (zie bijlage D). Hiermee wordt een bedrag van € 692.750 binnen de bestaande begroting vrijgemaakt voor inzet op de Groeiagenda.

Afgezien van het hanteren van dit uitgangspunt en de dekking die dit heeft opgeleverd, zien wij geen aanvullende mogelijkheden om de benodigde beleidsintensivering én de loon- en prijsontwikkeling binnen de bestaande begroting op te vangen.

Het binnen de begroting opvangen van deze ontwikkelingen leidt ontegenzeggelijk tot het opzij zetten van onze ambities én forse bezuinigen op bestaande taken, wat in onze ogen leidt tot een ongewenst en onrealistisch scenario. Bovendien is relevant dat bezuinigingen waarover wordt besloten over het algemeen pas op langere termijn volledig effect sorteren, dit terwijl het financiële spanningsveld zich juist concentreert op 2018.

Gemeenteraadsverkiezingen 2018

Met oog op de aankomende gemeenteraadsverkiezingen hebben wij de intensivering met betrekking tot de Groeiagenda beperkt tot het begrotingsjaar 2018. Besluitvorming over eventuele intensiveringen in de jaren 2019 t/m 2022 laten wij hiermee nadrukkelijk aan het nieuwe bestuur.

Relatie Geactualiseerde Begroting 2018

Het totale financiële effect van de Geactualiseerde Perspectiefnota 2018 is reeds verwerkt in de Geactualiseerde Begroting 2018 die gelijktijdig ter besluitvorming aan u is voorgelegd. Voorgaande betekent met andere woorden dat wanneer **niet** wordt ingestemd met één of meer onderdelen van de Geactualiseerde Perspectiefnota 2018, dat de Geactualiseerde Begroting 2018 op deze onderdelen zal worden aangepast.

Personele en organisatorische consequenties

Niet van toepassing.

Juridische consequenties

Niet van toepassing.

Consequenties voor de mate van efficiënt besturen en werken in het netwerk

De Perspectiefnota is een relatief nieuw p&c document dat nadrukkelijk nog voor verbetering vatbaar is. De lessen die wij in het afgelopen jaar in relatie tot dit p&c product hebben geleerd, zullen bij de Perspectiefnota 2019 tot (proces)verbeteringen leiden.

Met de Geactualiseerde Perspectiefnota 2018 zijn wij in een uitzonderlijke situatie terecht gekomen, waarbij wij beleidsintensiveringen die al in 2018 effect hebben, later dan wenselijk ter besluitvorming aan u voorleggen. Deze situatie doet zich wat ons betreft dit jaar voor de laatste keer voor. Bestuurlijke afweging van beleidsintensiveringen dient volgend jaar ruim voor de opstelling van de lokale begrotingen plaats te vinden (gelijktijdig met de primaire begroting 2019).

Relatie met andere beleidsvelden, organisaties en duurzaamheid

Niet van toepassing.

Fatale termijn

Niet van toepassing.

Verdere procedure, communicatie en uitvoering

De Geactualiseerde Perspectiefnota 2018 is op 14 november 2017 (gelijktijdig met de Geactualiseerde Begroting) aangeboden voor zienswijzen. De Drechtraad heeft aangegeven de zienswijzen te willen betrekken bij de opiniërende bespreking in de raadscarrousel. Om die reden is die opiniërende bespreking op 6 februari 2018. Vaststelling vindt eveneens op 6 februari 2018 plaats.

Onderliggende stukken

- Concept Geactualiseerde Perspectiefnota 2018
- Concept besluit Drechtraad

Drechtsteden

**Geactualiseerde
Perspectiefnota 2018**

GR Drechtsteden

INHOUDSOPGAVE

	Inleiding	4
1	Intensivering rMJP en groeiagenda	5
2	Loon- en prijsontwikkeling	8
3	Financiële ruimte	8
4	Kaderbrief gemeenten	8
5	Afweging voorstellen versus financiële ruimte	8
	 Bijlagen	
A.	Amendement 'Ambities en afspraken'	9
B.	Drechtraadbesluit Trap op Trap af	10
C.	Kaderbrief gemeente Alblasserdam	12
D.	Middelen 2017 rMJP	15

Inleiding

De Perspectiefnota maakt sinds vorig jaar onderdeel uit van de regionale planning & control cyclus. De Perspectiefnota is in het leven geroepen om een integrale bestuurlijke afweging van de inhoudelijke en financiële kaders te ondersteunen. Daarnaast is de Perspectiefnota bedoeld om de aansluiting tussen de regionale en de lokale p&c cycli te bevorderen, door tijdig inzicht te geven in de financiële effecten van nieuw of aangepast beleid (zodat deze ook in de lokale begroting kunnen worden meegenomen).

In de perspectiefnota 2018 die in juli in de Drechtraad is behandeld, zijn structureel nieuwe beleidsintensiveringen achterwege gebleven. Bij de behandeling van de perspectiefnota 2018 bleek een meerderheid van de Drechtraad de terughoudendheid met beleidsintensiveringen (waarmee gehoor werd gegeven aan de opdracht in de lokale kaderbrieven) echter niet te steunen én is de motie 'Ambities en afspraken' aangenomen.

In deze motie spreekt de Drechtraad uit de afspraken over trap op, trap af alsnog na te willen komen en later in het jaar het benodigde geld voor onze prioriteiten (lokaal) vrij te willen maken én te verwerken in de geactualiseerde begroting 2018. Ook spreekt de Drechtraad in de motie uit dat ze blijven investeren in onze prioriteiten én dat ze het ingezette beleid uit 2016 en 2017 structureel voort willen zetten in 2018 en verder.

Tijdens de behandeling werd ook opgeroepen om nadrukkelijk te kijken naar mogelijkheden om structurele financiële tekorten binnen de begroting van de Gemeenschappelijke Regeling Drechtsteden terug te dringen. Dit om hiermee ook de gemeentelijke uitgaven naar beneden bij te kunnen stellen, zodat er ruimte ontstaat voor invulling van de Groeiagenda. Met oog op de financiële spanning bij gemeenten én de oproep vanuit de raad hebben wij in de Geactualiseerde Begroting nadrukkelijk gekeken naar mogelijkheden om gemeentelijke uitgaven naar beneden bij te stellen.

Om uitvoering te geven aan de motie hebben wij de voorliggende Geactualiseerde Perspectiefnota 2018 opgesteld. Met deze Geactualiseerde Perspectiefnota leggen we u een perspectief voor dat aansluit bij de motie én waarin derhalve voorstellen voor nieuwe beleidsintensivering alsnog zijn opgenomen.

In het besluit over de systematiek is opgenomen dat in de perspectiefnota vier aspecten tegen elkaar worden afgewogen: (1) intensiverings- en bezuinigingsvoorstellen, (2) loon- en prijsontwikkeling (3) financiële ruimte volgens de systematiek en de (4) kaderbrief van de gemeenten. Deze aspecten komen hierna (in deze volgorde) aan de orde.

1. Intensivering rMJP en groeiagenda

Onze Drechtsteden: een gebied waar bijna 300.000 inwoners met veel plezier wonen, werken en verblijven. Zeven gemeenten met een eigen karakter en eigen kwaliteiten. Zeven gemeenten die samen een krachtig en kansrijk gebied vormen, die de ambitie delen om die kracht te versterken én samen gaan voor 'GOED LEVEN IN DE DRECHTSTEDEN'.

Het huidige woningaanbod binnen de Drechtsteden is momenteel te eenzijdig en kenmerkt zich door te veel middelmaat. Mensen die wooncarrière willen maken of zich hier willen vestigen, vinden nog te vaak onvoldoende aanbod of kwaliteit en zoeken elders. Daarnaast verlaten veel hoogopgeleiden en jongeren de regio met name door het ontbreken van voldoende aantrekkelijke en passende woningen.

De bereikbaarheid loopt ook tegen grenzen aan qua capaciteit, externe veiligheid en leefbaarheid. Tevens neemt de filedruk toe: de A15 is de duurste file van Nederland en er is een gigantische groei van het woon-werkverkeer in de Randstad. Daarbij hebben we bovendien een grote opgave om verduurzaming hand in hand te laten gaan met economische groei.

We kennen daarnaast een bovengemiddelde sociaaleconomische problematiek: hoge werkloosheid, verdringing op de arbeidsmarkt, veel uitkeringen en een lage arbeidsparticipatie door mismatch tussen het aanbod en de vraag naar arbeid. Er is in de regio een tekort aan 'gouden handjes': vakmensen met MBO, MBO+ en hoger opgeleiden met een HBO achtergrond. Het imago van ons gebied is bovendien diffuus. Deze onbekendheid beperkt partners om (met ons) te investeren in dit gebied en de potentie ten volste te benutten.

Maar het goede is dat er volop kansen zijn om nu het tij te keren. Landelijk zit de economie in de lift en trekt de woningmarkt aan. Regio's worden door hogere overheden en andere partners inmiddels erkend als motoren van de economie en het bedrijfsleven is even trots op dit gebied als wij als overheid en willen gráág met ons investeren in deze regio. Er is een breed gedeelde ambitie om het potentiële goud van deze regio te verzilveren! Dat doen we (zeven gemeenten, bedrijfsleven, andere overheden en maatschappelijke partners) langs drie lijnen: goed wonen, goede bereikbaarheid en goed werken!

Deze visie voor dit gebied hebben we in de Groeiagenda neergelegd. In lijn met het raadsprogramma van de Drechttraad maar met meer scherpheid en focus in de uitvoering. Een visie met een doorkijk naar 2030, waarmee we beweging op gang brengen. Een visie ook die hopelijk de basis zal vormen voor de volgende bestuursperiode én die daarna. Een bestendige en robuuste visie, scherp in ambitie, helder in aanpak en taakverdeling. De reacties die we van partners krijgen op onze Groeiagenda bevestigen ons in die beweging en onze kracht. *Het is goed leven in de Drechtsteden!*

Uitvoering van de ambities

De Groeiagenda zet een beweging in gang die is gericht op de korte, middellange en lange termijn. Vanuit onze overheidsverantwoordelijkheid zetten we expliciet in op het realiseren en versterken van partnerschappen met bedrijfsleven, maatschappelijke instellingen en kennisinstituten. We hebben nu initiatief genomen om de beweging op gang te brengen, maar de beweging is niet exclusief (en moet dat ook niet zijn) van de overheid. Juist in gezamenlijkheid met alle stakeholders gaan we de visie uitbouwen, invullen en uitvoeren.

We gaan voor uitvoeringskracht mét partners op basis van een gezamenlijk programma: samen plannen maken, samen plannen uitvoeren, ieder vanuit eigen kracht en competentie. Dat vraagt nadrukkelijk om andere structuren, om veel meer externe focus én om veel minder binnen de eigen muren praten. Ook vraagt het om meer ruimte en flexibiliteit, vertrouwen vooraf en minder strakke detailafspraken dan wij nu met elkaar gewoon zijn gaan vinden.

En dát is voor ons (in alle eerlijkheid) een flinke uitdaging. Het vraagt om een omslag in onze manier van denken over begroten en programmeren. De traditionele verdeling in beleidsterreinen maakt sturing op kaders vooraf en verantwoording over resultaten achteraf relatief eenvoudig. Maar de systemen en vraagstukken waarmee we als overheid te maken hebben, lopen niet langs die beleidslijnen of door ons aangebrachte kolommen en domeinen. Onze traditionele governance structuur helpt in die zin niet om makkelijk de samenwerking met markt, inwoners en andere overheden aan te gaan. We weten immers niet vooraf welke partners we ontmoeten, welke taakverdeling we met die partners kunnen vormgeven en hoe middeleninzet gezamenlijk wordt vormgegeven.

Natuurlijk werken we aan het realiseren van onze ambities. Maar we doen dit steeds minder door vooraf op papier bedachte routes en steeds méér kans gedreven. Dit kan echter alleen als we als overheid, als regiobestuur en als lokaal bestuur mét onze partners de inzet bepalen en deze **niet** eerst zelf bedenken en dan pas voorleggen.

We moeten en willen recht doen aan uw kaderstellende en controlerende rol, maar vragen anderzijds om ruimte, vertrouwen en flexibiliteit om programma's gaandeweg met onze partners in te vullen. Deze omslag stelt ons in staat om beter dan nu in te kunnen spelen op kansen en opgaven die op ons pad komen maar we nu nog niet kennen. We willen deze omslag graag samen met u vormgeven.

Intensivering voor de Groeiagenda

Het is onze overtuiging dat dit gebied het verdient om te investeren en wij voelen ons vanuit de opdracht die we als Drechtstedenbestuur hebben het goede te doen voor dit gebied, door de aangenomen motie 'ambities en afspraken' én door de provincie gesteund in deze overtuiging.

Wij hebben (met de kennis van nu) een zo realistisch en scherp mogelijke inschatting gemaakt van wat nodig is. Dit gebaseerd op de eerste stappen die we moeten zetten om de beweging van de grond te krijgen, maar ook met het besef dat we niet te ver vooruit kunnen en moeten plannen en begroten.

We vragen, anders dan in het rMJP en de eerdere Perspectiefnota's, géén middelen voor specifieke producten. We vragen wél middelen die in onze ogen toereikend zijn om de beweging van de Groeiagenda in gang te zetten en te houden. Ook vragen we om ruimte om die middelen in de komende periode flexibel in te mogen zetten op die activiteiten die op dat moment nodig zijn. Dit zonder ons nu al te kunnen vastleggen op een gedetailleerde actielijst of eindproducten.

We leggen u in deze geactualiseerde perspectiefnota 2018 geen lijst met activiteiten voor, maar vragen van u een lump-sumbedrag en uw vertrouwen om daar de goede dingen mee te doen. Deze middelen zetten wij binnen de kaders van de Groeiagenda in, waarbij wij u via de reguliere verantwoordingscyclus zullen informeren over de inzet en de behaalde resultaten.

We vragen u om ons verzoek voor aanvullende middelen, in het licht van de aangenomen motie, in het licht van de Trap op en af systematiek én andere relevante aspecten, in een open en integraal debat in de Drechttraad te overwegen.

Voorstel

Met de Groeiagenda zetten we in op een robuuste beweging die gericht is op de korte, middellange en lange termijn. Hierbij is een belangrijke basisgedachte dat het flexibel handelen wordt vergroot, om snel in te kunnen spelen op actuele kansen die zich voordoen. Om het flexibel handelen te vergroten willen wij komen tot één integraal budget dat ten behoeve van de gehele Groeiagenda kan worden ingezet. Hiermee werken we met één integraal kader (de Groeiagenda), zonder binnen dit kader een specifieke gedetailleerde onderverdeling aan te brengen.

In de komende jaren voorzien wij op basis van de Groeiagenda grote opgaven op het gebied van wonen, werken en bereikbaarheid. Concrete inzet verwachten we in de eerste jaren op de transformatie van de woonmilieus, de verbetering van bereikbaarheid én de ontwikkeling de Leerparkcampus, de spoorzone

en de Westelijke Dordtse Oever. Met betrekking tot deze opgaven voorzien we dat de uitvoeringskracht met name bij de gemeenten en partners zal liggen, waarbij het Drechtstedenbestuur de programmatische aanpak van de Groeiagenda organiseert en bestuurlijke sturing levert vanuit het regionaal perspectief. De Groeiagenda is nadrukkelijk niet van de regio maar vóór de regio.

In deze rol functioneert het regiobestuur op de verschillende thema's als verbinder tussen gemeenten, hogere overheden en partners. Ook zal het bestuur een rol pakken in het genereren van bovenregionale middelen. Het waar maken van deze rol en het realiseren van de gewenste beweging én het kunnen inspelen op kansen vraagt om vertrouwen, flexibiliteit én excellente expertise.

Om het vernieuwende adaptieve karakter van de Groeiagenda waar te kunnen maken, vragen we om in 2018 een bedrag van € 1,8 miljoen in te zetten op de uitvoering hiervan. We stellen voor om dit bedrag voor € 0,7 miljoen vanuit de bestaande begroting te dekken en vragen om de begroting in 2018 eenmalig met € 1,1 miljoen op te hogen. Dit aanvullende budget biedt ons de mogelijkheid om in te spelen op actuele kansen én om benodigde expertise in te zetten. Bovendien benadrukken we hiermee richting onze partners nogmaals dat wij onze Groeiagenda en ambities serieus nemen én vol voor deze beweging gaan.

Zoals gesteld kunnen we op dit moment geen activiteitenoverzicht overhandigen waarmee we het aanvullende budget volledig onderbouwen. Wel weten we dat we de middelen onder andere in willen zetten op kwartiermakers. Deze kwartiermakers gaan op korte termijn (in nauwe samenspraak met de portefeuillehouder) aan de slag met het vormen van de coalities op de programmalijnen van de Groeiagenda. Ook vullen zij de programma's samen met deze coalitiepartners en sturen zij op de uitvoering daarvan.

Met onze inzet willen we daarnaast samen met onze partners versnelling realiseren op een aantal dossiers die ook in het Regeerakkoord prioriteit hebben. Het betreft de dossiers A15, Light Rail en de mogelijke uitbreiding van Personenvervoer over Water (in samenwerking met Rotterdam en de Metropoolregio Rotterdam Den Haag).

Ook de aanpak op het dossier wonen moet snel van de grond komen om de woonvisie te realiseren. De Provincie vraagt van ons versnelling op de eerste 10.000 woningen voordat men kan instemmen met een plusprogramma. Dit vraagt veel van lokale besturen, die we mede vanuit regionale middelen daarin kunnen ondersteunen. Bijvoorbeeld door inhuur van expertise om doorbraken te realiseren én om benodigde excellente kennis op vernieuwend bouwen, placemaking, het doorlichten van bestaande contracten én op versterking van de promotie binnen te halen.

Het totale investeringsvolume van de Groeiagenda, van publieke én private partners, loopt naar verwachting in de miljarden voor de lange termijn. Een extra investering van € 1.075.000 om de beweging nu krachtig op gang te brengen, doorbraken te creëren en partners én investeringsgeld bijeen te brengen, achten wij realistisch en noodzakelijk.

Financiële dekking bestaande rMJP

Met betrekking tot de bovenstaande intensivering hebben wij het uitgangspunt gehanteerd dat de dekking voor de Groeiagenda zoveel als mogelijk moet worden gevonden binnen het huidige reeds beschikbare budget voor het Regionaal Meerjarenprogramma.

Het voorstel om een aanvullende € 1.075.000 beschikbaar te stellen voor de uitvoering van de Groeiagenda is derhalve mede bepaald op basis van een kritische blik op het bestaande Regionaal Meerjarenprogramma en de hieraan verbonden budgetten. Hierbij is gekeken welke activiteiten in onze ogen volledig kunnen vervallen of op een andere wijze binnen de Groeiagenda terug kunnen komen.

In bijlage D vindt u een overzicht van alle activiteiten zoals deze in het Regionaal Meerjarenprogramma (vaststelling februari 2015) zijn opgenomen. In dit overzicht hebben wij aangegeven welke activiteiten (en kosten) naar onze verwachting volledig kunnen vervallen óf op een nadere wijze ingezet kunnen worden binnen de Groeiagenda.

Op basis van de kritische blik en de uitwerking in bijlage D stellen we u voor om per 2018 te stoppen met negen rMJP activiteiten, waardoor € 204.500 vrij valt voor inzet op de Groeiagenda. Daarnaast stellen we u op basis hiervan voor om in te stemmen met de heroriëntatie op tweeëntwintig rMJP activiteiten, waardoor tot maximaal € 488.250 vrij valt voor inzet op de Groeiagenda.

2. Loon- en prijsontwikkeling

In de perspectiefnota 2018 is voor de kostenstijging voor de loon- en prijsontwikkeling uitgegaan van €1,0 miljoen. Dit was namelijk ook de kostenstijging in 2016 en 2017.

Inmiddels is de nieuwe cao voor gemeenteambtenaren bekend, met een looptijd van 1 mei 2017 tot 1 januari 2019. De salarissen stijgen daarbij met 3,25%. Samen met de gestegen pensioenpremie per 1 januari 2017 is de loonkostenstijging in 2018, ten opzichte van de geactualiseerde begroting 2017, aanzienlijk hoger, namelijk € 2,0 miljoen. In de geactualiseerde begroting 2018 is dit nader toegelicht. Samen met de prijsstijging leidt dit tot een structurele kostenstijging van € 2,2 miljoen in 2018.

3. Financiële ruimte

Financieel perspectief – Trap op en af systematiek – Septembercirculaire 2016

In het besluit over de systematiek trap op en af is de techniek voor het vaststellen van de financiële ruimte vastgelegd. Om de financiële ruimte voor de Begroting 2018 te bepalen, wordt de septembercirculaire 2016 gebruikt. Op basis van de septembercirculaire 2016 blijkt dat de financiële ruimte € 2,1 bedraagt in 2018 en dat deze op loopt tot € 4,5 miljoen in 2021.

	(Bedragen x € 1 miljoen)			
	2018	2019	2020	2021
<i>Financiële ruimte - Septembercirculaire 2016</i>	<i>2,1</i>	<i>3,0</i>	<i>3,4</i>	<i>4,5</i>

4. Kaderbrief gemeenten

Gemeenten hebben in de kaderbrief van april 2017 aangegeven geen financiële ruimte te zien voor verhoging van de gemeentelijke bijdragen, uitgaande van de geactualiseerde begroting 2017. Als bijlage C is als representant de kaderbrief van de gemeente Alblasterdam opgenomen.

In de kaderbrief wijzen gemeenten op de behoorlijke financiële opgave om de gemeentelijke begrotingen in de komende jaren sluitend te houden. Hier liggen verschillende ontwikkelingen aan ten grondslag, waarbij moet worden gedacht aan ontwikkelingen in het sociaal domein, veranderende wetgeving en andersoortige (lokale) ontwikkelingen. Het palet aan oorzaken is breed en complex, maar de conclusie is relatief eenvoudig: het totaal aan gemeentelijke uitgaven dreigt het totaal aan gemeentelijke inkomsten structureel te overstijgen.

5. Afweging voorstellen versus financiële ruimte

In het besluit over de systematiek trap op en af is de techniek voor het vaststellen van de financiële ruimte vastgelegd. Om de financiële ruimte voor de Begroting 2018 te bepalen, wordt de septembercirculaire 2016 gebruikt. Op basis van de septembercirculaire 2016 blijkt dat de financiële ruimte € 2,1 miljoen bedraagt in 2018 en dat deze op loopt tot € 4,5 miljoen in 2021.

De Geactualiseerde Perspectiefnota 2018 kent ten opzichte van de Primaire Begroting in 2018 een totaal effect van € 3,3 miljoen op de gemeentelijke bijdragen. In de jaren 2019 t/m 2021 is het totale effect € 2,2 miljoen. Deze bedragen relateren wij aan de financiële ruimte. Uit deze confrontatie blijkt dat de financiële ruimte (op basis van de systematiek) in de jaarschijf 2018 met € 1,2 miljoen wordt overschreden, maar dat deze binnen de overige jaren ruimschoots binnen de financiële ruimte past.

	(Bedragen x € 1 miljoen)			
	2018	2019	2020	2021
<i>Financiële ruimte - Septembercirculaire 2016</i>	<i>2,1</i>	<i>3,0</i>	<i>3,4</i>	<i>4,5</i>
Intensiveringen Groeiagenda	-1,8	0,0	0,0	0,0
Vrijval en herorientatie activiteiten rMJP	0,7	0,0	0,0	0,0
Loon- en prijsontwikkeling	-2,2	-2,2	-2,2	-2,2
Saldo	-1,2	0,8	1,2	2,3

Binnen de brede context concluderen wij (vanuit onze regionale verantwoordelijkheid) dat we, gelet op de ambitie en opgaven waar wij met onze regio voor staan én de kansen die zich door de in de Groeiagenda beschreven ambities al daadwerkelijk voordoen, met deze Geactualiseerde Perspectiefnota geen buitensporig voorstel aan u voorleggen. **In het raadsvoorstel vindt u een nadere onderbouwing op basis waarvan wij tot deze conclusie zijn gekomen.**

Bijlage A Motie "Ambities en afspraken"

Motie

Onderwerp: Algemene beschouwingen Drechttraad 4 juli 2017 te Dordrecht
Ambities en afspraken.

Agendapunt: 8 t/m 14

M1
Aangenomen
481 voor
471 tegen

De Drechttraad, in vergadering bijeen op 4 juli 2017,

Gehoord de beraadslagingen:

Spreekt uit dat:

- wij de afspraken die wij met elkaar hebben gemaakt om in de regio samen te investeren bij toenemende rijksbudgetten (Trap op) nakomen;
- wij inhoudelijk blijven investeren in onze prioriteiten en het ingezette beleid uit 2016 en 2017 structureel voortzetten in 2018 en verder;
- wij alles op alles zetten om onze afspraak met betrekking tot Trap op, Trap af alsnog na te komen en later dit jaar het benodigde geld voor onze prioriteiten (lokaal) vrij te maken, en te verwerken in de geactualiseerde GRD-begroting 2018.

En gaat over tot de orde van de dag:

De Papendrechtse fracties:

CDA
VVD
PvdA
SGP
CU
PAB
OP
GL
D66

Bijlage B: Drechtstraadbesluit "Trap op Trap af"

Drechtsteden

BESLUIT DRECHTRAAD d.d. 7 maart 2017

Portefeuillehouder A.J. Flach	Steller J. Reedijk
----------------------------------	-----------------------

Onderwerp
Afronding dialoog over systematiek Trap op Trap af

DE DRECHTRAAD

Gezien het voorstel van het Drechtstedenbestuur van 9 februari 2017;

BESLUIT:

1. De in dit document opgenomen weergave van de derde dialoog in de Carrousel Bestuur en Middelen d.d. 12 januari 2016 inzake de systematiek Trap op Trap af, te betrekken bij de afronding van uw dialoog en besluitvorming over dit onderwerp.
2. De in dit voorstel opgenomen voorgestelde uitgangspunten voor de vernieuwde systematiek Trap op Trap af vast te stellen. Ten behoeve van de vernieuwde systematiek stellen we de volgende nieuwe uitgangspunten voor:
 - a. Het accres wordt naast de generieke ontwikkelingen in de systematiek betrokken door:
 - i. Uit te gaan van de gewijzigde jaarlijkse tranches
 - ii. De stand van de meicirculaire 2016 als startpunt te hanteren
 - iii. Uit te gaan van een periode van de komende vier jaar (begrotingsjaar en meerjarenperspectief drie opvolgende jaren).
 - iv. Hierbij de cumulatieve ontwikkeling te hanteren
 - v. De GRD deelt via het accres mee in de compensatie voor loon- en prijsontwikkeling. Dat betekent dat de GRD de hogere kosten naar aanleiding van de toegepaste loon- en prijscompensatie in de Perspectiefnota afweegt tegen de geschetste financiële ruimte en deze zelf opvangt.
 - b. De uitkomst (taakstelling/intensiveringsbudget) van de systematiek wordt jaarlijks herijkt.
 - c. De berekening wordt hierbij gebaseerd op de septembercirculaire (T), waarbij de uitkomst wordt betrokken in de Perspectiefnota T+2. Bij de Perspectiefnota wordt tevens zoveel als mogelijk inzicht gegeven in de richtingen waarbinnen bezuinigings- of intensiveringsvoorstellen kunnen plaatsvinden, door:
 - In de Perspectiefnota inzicht te geven in de financiële taakstelling of intensiveringsbudget.
 - Voor voorgestelde bezuinigingen & intensiveringen inzicht te geven in de gevolgen voor de bijdragen per gemeenten.
 - De zienswijzen van gemeenten te betrekken bij besluitvorming over bezuinigingen & intensiveringen bij de behandeling van de Perspectiefnota in de Drechtstraad.
 - de intensiveringen na besluitvorming door de Drechtstraad definitief te verwerken in de bijdragetabel in de Geactualiseerde Begroting.

- d. Jaarlijks wordt naar aanleiding van de meicirculaire een financiële actualisatie opgesteld die voorafgaand aan de behandeling van de Perspectiefnota aan de Drechtraad wordt aangeboden. Deze actualisatie dient om grote schommelingen en trendbreuken tijdig te signaleren, zodat deze inzichten nog bij de besluitvorming ten aanzien van de kaderstelling kunnen worden betrokken.
 - e. De vastgestelde intensiveringsvoorstellen en bezuinigingsvoorstellen voortkomend uit de systematiek worden definitief verwerkt in de geactualiseerde begroting T+2.
 - f. Bezuinigingen, Indirecte bezuinigingen en Structurele besparingen worden hierbij geaccepteerd ter invulling van de taakstelling.
 - g. Voor de jaren 2016 en 2017 zullen we de bestaande schotting handhaven. Op termijn zullen de decentralisaties worden geëvalueerd, waarna in dat kader ook de haalbaarheid en effectiviteit van ontschotting wordt onderzocht.
 - h. Als grondslag voor de omvang van de taakstelling of intensiveringsruimte hanteren wij het bedrag van € 78,2 miljoen. Deze grondslag zal jaarlijks worden geactualiseerd.
 - i. Er zijn voor de invulling in het beginsel geen taken uitgezonderd, waarbij we vanzelfsprekend wel zijn gehouden aan wettelijke regelgeving.
 - j. Friciekosten dienen bij bezuinigingsvoorstellen zoveel als mogelijk voorkomen te worden. Waar frictiekosten zich toch voordoen, legt het DSB een voorstel voor hoe in het meerjarenperspectief met deze frictiekosten wordt omgegaan. Uitgangspunt is hierbij dat de GRD frictiekosten zoveel als mogelijk zelf compenseert en (binnen het meerjarenperspectief) opvangt.
3. De Trap op Trap af taakstelling nog eenmaal volgens het oude ritme op basis van de Meicirculaire 2016 te herijken ten behoeve van de Geactualiseerde Begroting 2017, waarbij de nieuwe uitgangspunten waar mogelijk al worden toegepast.
 4. De uitgangspunten voor de vernieuwde systematiek Trap op Trap af voor het eerst volledig toe te passen bij de primaire Begroting 2018 (op basis van de Septembercirculaire 2016).
 5. Dit voorstel als voorgenomen besluit voor zienswijzen voor te leggen aan de raden, waarna de Drechtraad een definitief besluit neemt met inachtneming van de zienswijzen. Het Drechtstedenbestuur komt eventueel met aanpassingen op basis van de zienswijzen en legt dit voor aan de Drechtraad.
 6. Gemeenten geven in het najaar t-2 in een kaderbrief inzicht in de omvang van de financiële ruimte (Trap op: mogelijkheid tot verhoging van de bijdrage gemeenten / Trap af: taakstellende verlaging van de bijdrage van de gemeenten). De GRD weegt in de Perspectiefnota de loon- en prijsontwikkeling en de intensiverings- en bezuinigingsvoorstellen af tegen de in de kaderbrief geschetste financiële ruimte bij gemeenten. Bij vaststelling van de Perspectiefnota wordt de bijdrage aan de GRD verhoogd tot maximaal de aangegeven financiële ruimte, maar slechts voor zover er intensiveringsvoorstellen in de primaire begroting worden vastgesteld. De resterende ruimte blijft lokaal beschikbaar voor gemeenten.
 7. De vernieuwde systematiek Trap op Trap af zal na twee jaar (in aanloop naar de primaire Begroting en Perspectiefnota 2020) worden geëvalueerd.

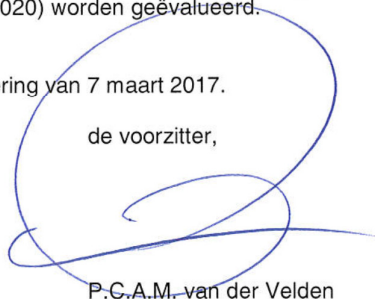
Aldus besloten in de openbare vergadering van 7 maart 2017.

de regiogriffier,

mr. J. Heijmans

de voorzitter,

P.C.A.M. van der Velden

Bijlage C: Kaderbrief gemeente Alblasserdam

		MPGR12017050508340029 GR1 05.05.2017 0029	Gemeente Alblasserdam
Adres Cortgene 2 Postbus 2 2950 AA Alblasserdam T: 14-078 F: (078) 770 80 80 I: www.alblasserdam.nl Btw-nummer: NL001918412B01 IBAN: NL31BNGH0285000152		Aan de Drechtraad en het Drechtstedenbestuur Spuiboulevard 298 3311 GR Dordrecht	
Datum 24 maart 2017	Geacht bestuur,		
Betreft Kaderbrief begroting 2018 GRD	De Drechtraad heeft op 7 maart 2017 het voorstel 'Reactie op zienswijzen Afronding dialoog systematiek Trap op Trap af' vastgesteld. Onderdeel van dit voorstel is de vernieuwde systematiek Trap op Trap af voor het eerst volledig toe te passen bij de primaire Begroting 2018. Gemeenten geven, als eigenaar, in een kaderbrief inzicht in de omvang van de budgettaire ontwikkeling (Trap op: potentiële mogelijkheid tot verhoging van de bijdrage gemeenten / Trap af: taakstellende verlaging van de bijdrage van de gemeenten). De Gemeenschappelijke Regeling Drechtsteden (GRD) kan vervolgens in de primaire begroting 2018 de loon- en prijsontwikkeling en de intensiverings- en bezuinigingsvoorstellen afwegen tegen de in de kaderbrief geschetste (potentiële) budgettaire ontwikkeling. Bij vaststelling van de primaire begroting 2018 worden de voorstellen en de zienswijzen van de gemeenten door de Drechtraad afgewogen en wordt de bijdrage aan de GRD verhoogd tot maximaal de aangegeven (potentiële) budgettaire ontwikkeling, maar slechts voor zover er intensiveringsvoorstellen in de primaire begroting worden vastgesteld. In deze kaderbrief schetsen wij als eigenaren de contouren van budgetruimte voor 2018.		
Uw kenmerk			
Uw brief van			
Ons nummer			
Bijlage(n)			
Contactpersoon D.B. van der Graaf E: d.vander.graaf@alblasserdam.nl T: (078) 770 80 48			
Financiële ontwikkelingen Gemeenten verwachten op grond van de septembercirculaire 2016 de volgende (potentiële) budgettaire ontwikkeling voor de begroting 2018:			
De totale ontwikkeling volgens de septembercirculaire bedraagt een stijging van de algemene uitkering met 2,7% voor 2018. Deze ontwikkeling vermenigvuldigd met de grondslag van € 78,2 miljoen geeft een bedrag van € 2.112.000, conform bijlage 3 bij het voorstel 'Reactie op zienswijzen Afronding dialoog systematiek Trap op Trap af'. Hiervan is € 1.228.000 (58%) direct te relateren aan de ontwikkeling van Algemene Uitkering. De overige ruimte (42%) is afhankelijk van de ontwikkeling van eigen inkomsten van gemeenten zoals de lokale heffingen en leges.			
Een dijk van een dorp!			

- Uit de geactualiseerde begroting 2017 van de GRD blijkt dat voor taakstelling Trap-af-3 sprake is van een hogere realisatie van € 0,9 miljoen. Daar staat tegenover dat er ook is besloten tot een aantal intensiveringen die ook doorwerken in 2018 voor een bedrag van € 1,6 miljoen. Deze ontwikkelingen dienen verrekend te worden met de budgettaire ruimte volgens de septembercirculaire.

De gemeenten betrekken de onderstaande ontwikkelingen bij de integrale bestuurlijke afweging over de ruimte die zij de GRD geven in het trap op beeld dat ontstaat.

1. De lokale afweging of het aandeel van de GRD gekoppeld aan de eigen inkomsten (42%) ook met het accrespercentage kan stijgen. Dit is afhankelijk van onder andere de lokale belastingpolitiek en ontwikkelingen in de overige inkomsten. De Drechtstedengemeenten hebben met betrekking tot verhogingen van deze inkomsten in de achterliggende jaren over het algemeen een terughoudend beleid gevoerd. Het toekennen betekent dat op andere posten in de lokale begroting ruimte gevonden moet worden.
2. De uitgaven voor de inkomensondersteuning zijn al enkele jaren hoger dan de rijksbijdrage. Bij de geactualiseerde begroting 2017 bedraagt het tekort op de Rijksbijdrage inkomensondersteuning € 9,3 miljoen. Dit is een stijging van € 3,9 miljoen t.o.v. 2016. De gemeenten moeten hiervoor binnen de eigen begroting dekking vinden.
3. De overschotten op de budgetten WMO van de achterliggende jaren liggen achter ons. Het is de vraag of we met huidige budgetten uit komen. Bij Jeugd is eveneens sprake van een krappe situatie die dreigt om te slaan in een tekort.
4. Mogelijk aanvullende kortingen op de Algemene uitkering, zoals nu blijkt uit de landelijke verkiezingsprogramma's. Dit verlangt terughoudendheid met structurele intensiveringen.

Resumerend ontstaat het volgende beeld:

Ontwikkelingen 2018		€ x 1.000
Accres- Alg uitkering	1.228	
Accres -eigen inkomsten*	884	
		2.112
Verrekenen met:		
Hogere realisatie taakstelling	900	
Intensivering geactualiseerde Begroting 2017	-1.600	
Loon en prijscompensatie (effect 2017: € 1.100)	pm	
		-700
Afwegen tegenover:		
Ontwikkeling eigen inkomsten*		
Tekort Inkomensondersteuning	+3.900	
Budgettaire ontwikkeling AU na 2018	I/S	

Conclusie

Als uitgangspunt nemen wij de omvang van de geactualiseerde begroting 2017. Ten opzichte van deze begroting zien wij voor de begroting 2018 geen ruimte voor benutting van accres-ruimte na verrekening van de loon- en prijscompensatie, de hogere realisatie van de taakstelling en de reeds doorgevoerde intensiveringen in de geactualiseerde begroting 2017. Iedere euro kan immers maar één keer uitgegeven worden. Of lokaal of regionaal.

Hierbij komt het feit dat 2018 het laatste jaar onder het RMJP 2014-2018 is. Het verdient afweging of het verstandig is om in dit laatste jaar aanzienlijke intensiveringen door te voeren. Wij realiseren ons dat de gekozen beleidsrichting van het RMJP gebaat is bij continuïteit. Daarnaast willen wij in ogenschouw nemen dat de uitwerking van het bestuursakkoord met de provincie en mogelijke gezamenlijke fondsvorming op regioniveau incidentele voeding vraagt. De uitwerking van de lopende gesprekken met de provincie verwachten wij terug te zien in de kadernota 2018 van de GRD. Indien toch aanleiding gezien wordt voor intensivering dient daar binnen de begroting van de GRD ruimte gemaakt te worden.

Wij vragen het Drechtstedenbestuur in de kadernota en daaruit volgende primaire en geactualiseerde begroting 2018 bovengenoemde ontwikkelingen en conclusies te verwerken. De Drechttraad verzoeken we bij de besluitvorming op deze stukken binnen de aangegeven kaders vanuit het eigenarenperspectief te besluiten.

Met vriendelijke groet,

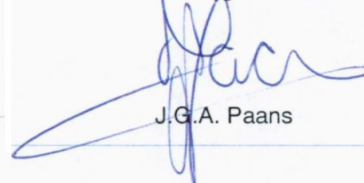
burgemeester en wethouders

de secretaris,

S. van Heeren

de burgemeester,

J.G.A. Paans

Bijlage D Middelen 2017 rMJP

Beschikbare middelen huidige rMJP (Vastgesteld 3 februari 2015)	Activiteit stopt, valt vrij voor GA	Ontlabelen, herorientatie	Doorlopende verplichting
Bereikbaarheid			
Partnerbijdrage del tri	€ 30.000		
Partnerbijdrage Stedenbaan	€ 10.000		
Spoorlobby Drechtsteden		€ 22.500	
Aanpak A15-A16 Robuust en duurzaam		€ 22.500	
Programma duurzame bereikbaarheid		€ 15.000	
Bereikbaarheidslobby Drechtsteden		€ 15.000	
Agenda goederenvervoer Drechtsteden		€ 15.000	
Concessiebeheer		€ 15.000	
Externe- en waterveiligheid			
Onderhouden strategisch netwerk externe veiligheid		€ 30.000	
Participatie Deltaprogramma	€ 45.000		
Duurzaamheid			
Deelname bureau warmte Zuid-Holland		€ 10.000	€ 5.000
Verkenning energietransitie wegvervoer		€ 15.000	
Coördinatie en onderzoek energiebesparing gemeenten	€ 15.000		
Organisatie regionaal netwerk duurzaamheid	€ 22.500		
Aantrekkelijkheid woonklimaat			
Partnerbijdrage Zuidvleugel	€ 40.000		
Partnerbijdrage Forum Stedelijke regio's	€ 7.000		
PALT afspraken corporaties		€ 15.000	
Stimuleren innovatieve locatieontwikkeling		€ 25.000	
Verstedelijkingsafspraken		€ 15.000	
Platform stedelijke ontwikkeling		€ 20.000	
Doorontwikkeling toeristische trekpleisters			€ 15.000
Drechtstedenreacties op externe visies en beleid	€ 30.000		
Aantrekkelijk vestigingsklimaat			
Zichtbaarheid bovenregionaal vergroten		€ 20.625	
Deelname investeringsprojecten		€ 22.500	
Monitoring regionaal beleid		€ 20.750	
Monitoring investeringsprogramma		€ 3.750	
ROM-D		€ 7.500	
Ned. Ver. Van Binnenhavens	€ 5.000		
Versterken regionaal netwerk ondernemers		€ 28.750	
Gemeenschappelijke agenda ondernemers		€ 8.750	
Platform detailhandel			€ 8.750
Team externe financiering			€ 83.500
Bovenregionale profilering		€ 20.625	
Aansluiten onderwijs en bedrijfsleven			
Maritime delta			€ 55.000
Programma arbeidsmarktbeleid		€ 120.000	€ 600.000
Totaal middelen	€ 204.500	€ 488.250	€ 767.250 € 1.460.000